

Zajęcia 1. Stworzenie projektu działającego w trybie wiersza poleceń

1.1. Wstęp

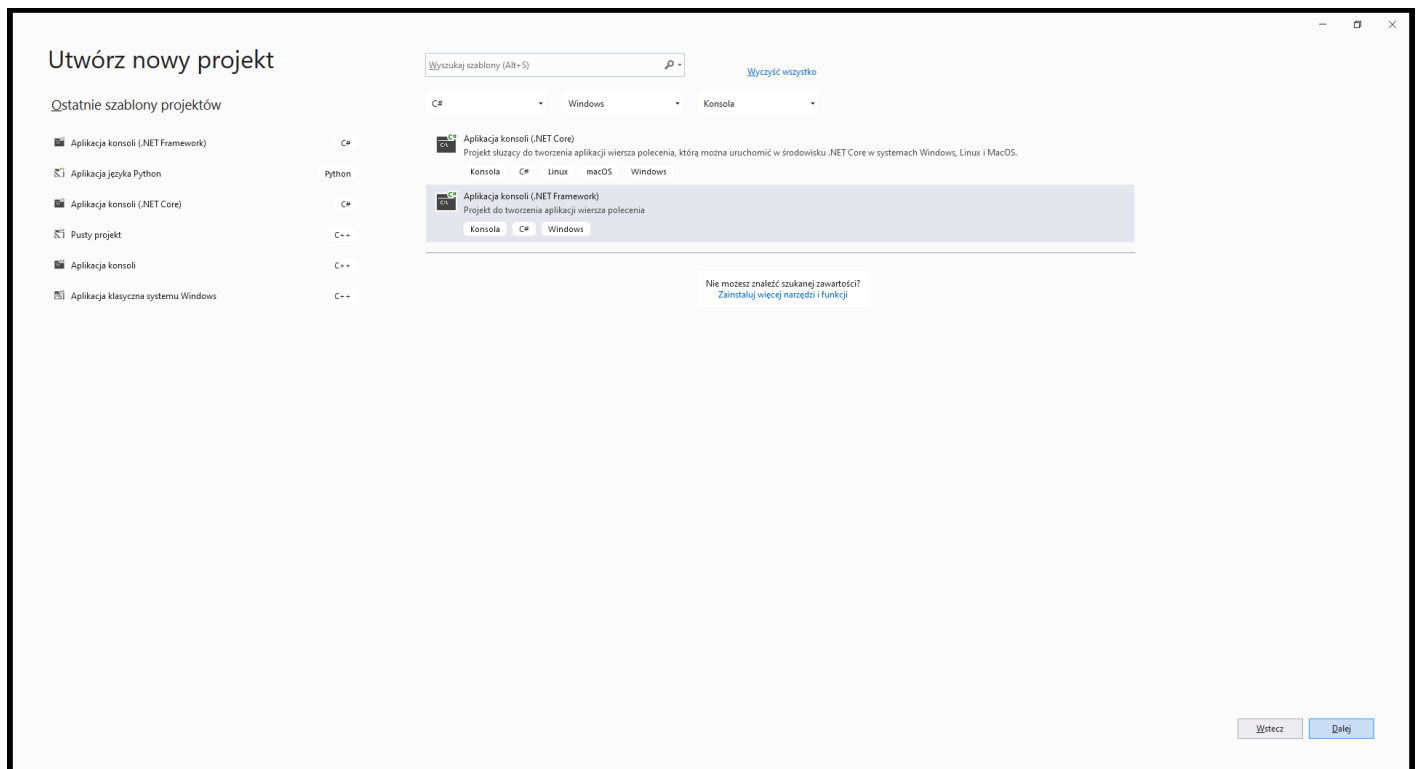
Celem ćwiczenia jest stworzenie projektu typu **Aplikacja konsoli** działającego w ramach platformy **Windows**. W skład tworzonego szablonu projektu wchodzić będą klasy, które stanowić będą typy konieczne do definiowania (w ujęciu programistycznym) pracowników, a mianowicie **Data** oraz **Adres**. Dzięki temu możliwe będzie tworzenie obiektów typu **Pracownik** i manipulowanie ich danymi reprezentowanymi przez datę urodzenia oraz adres zamieszkania. Projekt będzie również zawierał klasę o nazwie **Program** z metodą główną **Main**. W metodzie tej konieczne będzie zaprezentowanie sposobu tworzenia obiektów klas **Data**, **Adres** oraz **Pracownik**.

1.2. Stworzenie projektu typu Aplikacja konsoli

Aby w środowisku **Visual Studio** utworzyć nowy projekt działający w trybie wiersza poleceń, po uruchomieniu środowiska należy kliknąć na kafelek **Utwórz nowy projekt**. W kolejnym kroku konieczne jest wybranie:

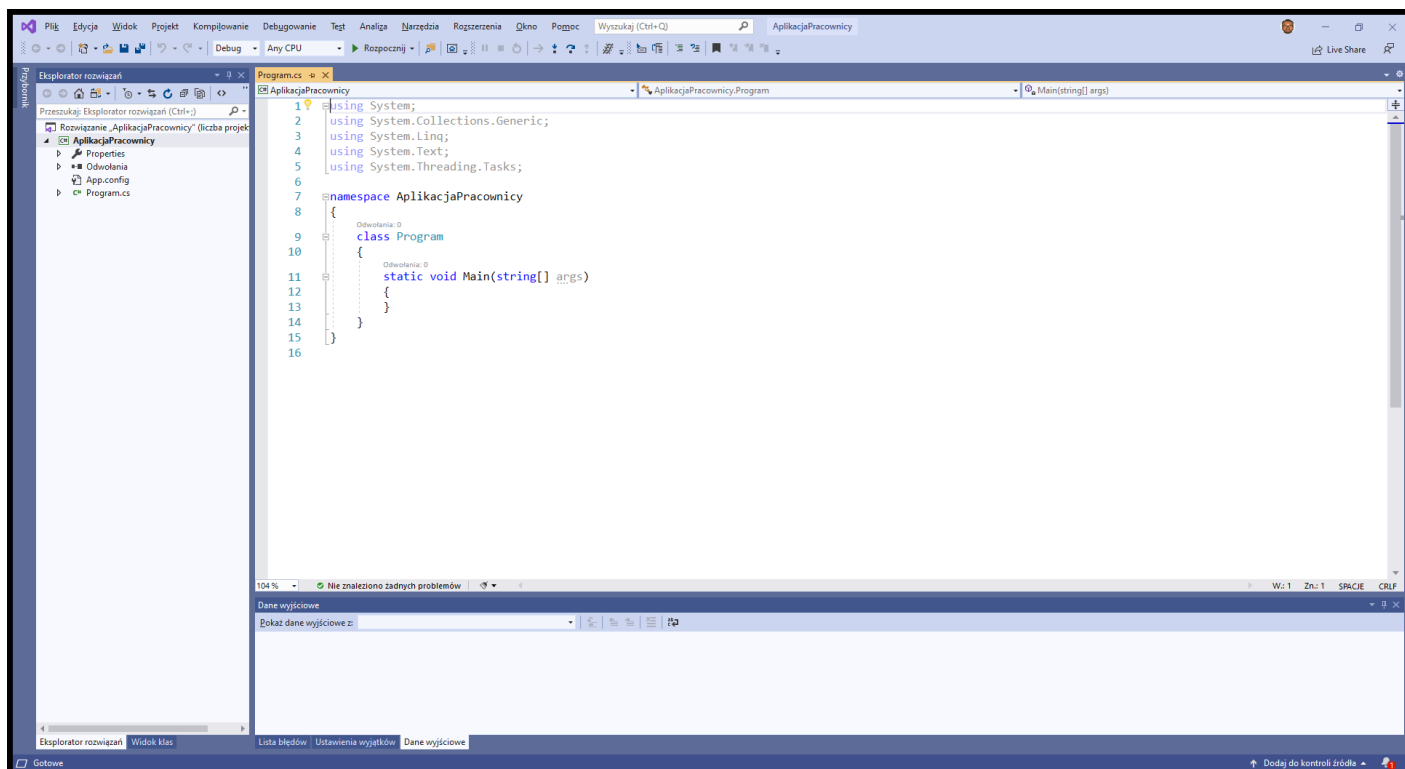
- w menu rozwijanym **Wszystkie języki**: **C#**,
- w menu rozwijanym **Wszystkie platformy**: **Windows**,
- w menu rozwijanym **Wszystkie typy projektów**: **Konsola**.

Po zawężeniu możliwych opcji wystarczy kliknąć na kafelek **Aplikacja konsoli (.NET Framework)** i wcisnąć przycisk **Dalej**. Rysunek 1.1 przedstawia okno tworzenia projektu z poprawnie wybranym typem.

Rysunek 1.1. Tworzenie projektu typu **Aplikacja konsoli** w środowisku Visual Studio.

Ostatni etap to podanie nazwy projektu (np., **AplikacjaPracownicy**) oraz jego lokalizacji. Opcja **Umieść rozwiązanie i projekt w tym samym katalogu** ma pozostać niezaznaczona. Tworzenie projektu należy zakończyć kliknięciem na przycisk **Utwórz**. Taka konfiguracja nowego projektu spowoduje wyświetlenie okna środowiska programistycznego, które przedstawione jest na Rysunku 1.2.

Rysunek 1.2. Widok nowostworzonego projektu typu **Aplikacja konsoli** wraz z automatycznie wygenerowaną klasą **Program**.

Jak można zauważyć całe okno projektu składa się z kilku mniejszych paneli: edycyjnego (tj. do pisania kodu) na środku – z zakładką o nazwie **Program.cs**, podłużnego u dołu – które służy do wyświetlania m.in. listy błędów, ostrzeżeń lub informacji w programie; używane jest ono również do podglądu wartości obiektów, zmiennych podczas procesu *debugowania* (tj. pracy krokowej). Po lewej stronie znajduje się okno przeglądania zawartości całego rozwiązania z zakładkami **Eksplorator rozwiązań** oraz **Widok klas**. Warto zwrócić uwagę, że (przy aktywnej zakładce **Eksplorator rozwiązań**) w drzewie katalogów w tym oknie znajduje się plik **Program.cs**.

W oknie edycyjnym (plik **Program.cs**) umieszczony został automatycznie wygenerowany kod źródłowy. Kod ten składa się z instrukcji dołączających do projektu wybrane przestrzenie nazw (za pomocą dyrektywy **using**) oraz z definicji nowej przestrzeni **AplikacjaPracownicy**. W przestrzeni tej zdefiniowana jest klasa o nazwie **Program**. Wygląd okna projektu może różnić się w zależności od domyślnych ustawień środowiska **Visual Studio**.

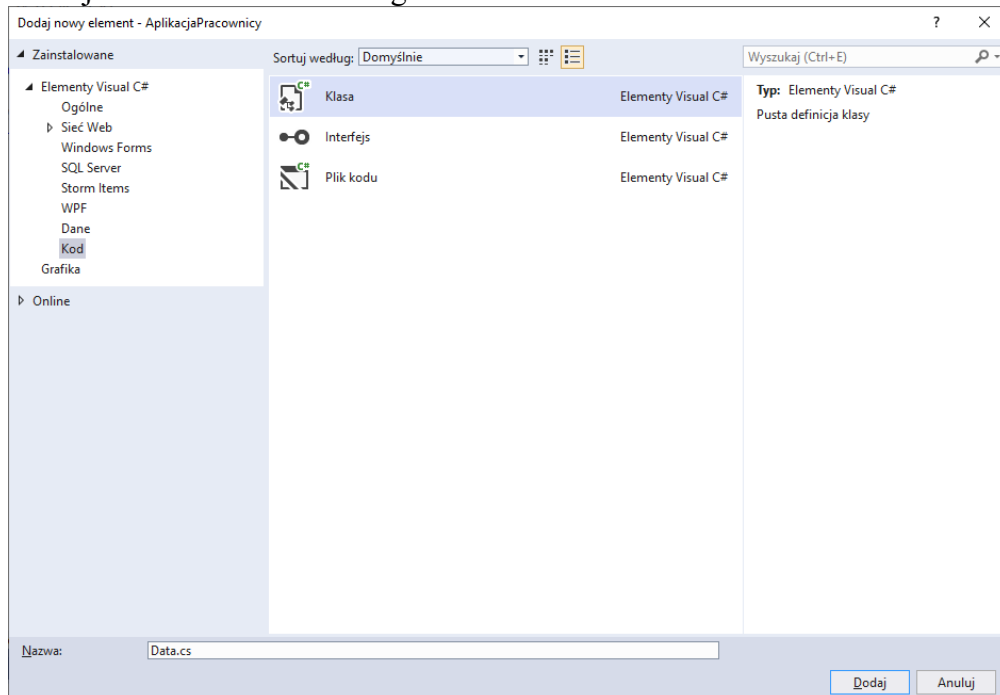
1.3. Definicja klasy Data

Istnieją trzy możliwości dodania nowej klasy do istniejącego już projektu. Można to dokonać poprzez:

- wybranie opcji **Dodaj klasę...** z menu **Projekt**,
- kliknięcie przycisku **Dodaj nowy element** na pasku przycisków (lub w menu **Projekt**),
- kliknięcie prawym przyciskiem myszki na nazwie projektu **AplikacjaPracownicy** w oknie przeglądania zawartości rozwiązania (zarówno przy aktywnej zakładce **Eksplorator rozwiązań** jak i **Widok klas**) oraz wybranie opcji **Klasa** z menu **Dodaj**.

Skorzystanie z dowolnej z wyżej wymienionych opcji dodawania klasy spowoduje, że na ekranie pojawi się okno dialogowe umożliwiające dodawanie składnika (klasa „widziana” jest w środowisku Visual Studio jako składnik, ponieważ reprezentuje kod źródłowy i jest zdefiniowana w odrębnym pliku). Aby zawęzić możliwość wyboru dodawanego składnika, wygodnie jest zaznaczyć opcję **Kod** w panelu **Elementy Visual C#**, a następnie **Klasa** w oknie wyboru. Teraz wystarczy w polu **Nazwa** podać nazwę klasy **Data.cs** a następnie

kliknąć przycisk **Dodaj**. Do projektu w przestrzeni **AplikacjaPracownicy** dodana zostanie klasa **Data**. Rysunek 1.3 prezentuje omawiane okno dialogowe.

Rysunek 1.3. Dodawanie klasy **Data** do projektu.

W klasie **Data** należy zdefiniować następujące składowe:

- Prywatne pola:
 - **int** **dzien**,
 - **string** **miesiac**,
 - **int** **rok**,
 - **static readonly string[]** **miesiace**, którą należy wypełnić łańcuchami nazw poszczególnych miesięcy.
- Publiczne właściwości:
 - **Dzien** zwracającą i ustawiającą wartość pola **dzien**,
 - **Miesiac** zwracającą i ustawiającą wartość pola **miesiac**,
 - **Rok** zwracającą i ustawiającą wartość pola **rok**.
- Publiczne metody:
 - bezargumentowy konstruktor domyślny.
 - konstruktor inicjalizujący wszystkie pola składowe na podstawie odpowiednio dobranych argumentów: **Data(int dzien, string miesiac, int rok)**
 - konstruktor kopiujący inicjalizujący wszystkie pola składowe na podstawie argumentu wzorcowego: **Data(Data wzor)**.
 - **override string ToString()** zwracającą łańcuch opisujący datę urodzenia pracownika w formie: dzień miesiąc rok.
Należy skorzystać z metody: **String.Format()**
 - **static string ZwrocMiesiac(int miesiac)** zwracającą miesiąc roku w formie łańcucha na podstawie argumentu metody. Wybrany miesiąc można wydobyć poprzez odwołanie się do odpowiedniego elementu tablicy **miesiace**. Metoda ma ponadto ograniczyć błędnie podany miesiąc do przedziału 1, ..., 12.

Uwaga: klasa **Data** musi być zdefiniowana z dostępem publicznym. W tym celu przed definicją klasy należy umieścić modyfikator **public**.

1.4. Definicja klasy Adres

W analogiczny sposób do projektu należy dodać klasę **Adres**. W klasie **Adres** należy zdefiniować następujące składowe:

- Prywatne pola:
 - **string** *ulica*,
 - **string** *numerDomu*,
 - **string** *miasto*.
- Publiczne właściwości:
 - **Ulica** zwracającą i ustawiającą wartość pola *ulica*,
 - **NumerDomu** zwracającą i ustawiającą wartość pola *numerDomu*,
 - **Miasto** zwracającą i ustawiającą wartość pola *miasto*.
- Publiczne metody:
 - bezargumentowy konstruktor domyślny.
 - konstruktor inicjalizujący wszystkie pola składowe na podstawie odpowiednio dobranych argumentów:
Adres(string ulica, string numerDomu, string miasto)
 - konstruktor kopiujący inicjalizujący wszystkie pola składowe na podstawie argumentu wzorcowego:
Adres(Adres wzor).
 - **override string ToString()** zwracającą łańcuch opisujący adres pracownika w formie:
ulica numer-domu miasto.
Należy skorzystać z metody: **String.Format()**

Uwaga: klasa **Adres** musi być zdefiniowana z dostępem publicznym. W tym celu przed definicją klasy należy umieścić modyfikator **public**.

1.5. Definicja klasy Pracownik

Postępując analogicznie jak w punktach 1.3. i 1.4, do szablonu projektu należy dodać klasę **Pracownik**. W klasie **Pracownik** należy zdefiniować następujące składowe:

- Prywatne pola:
 - **string** *imie*,
 - **string** *nazwisko*,
 - **Data** *dataUrodzenia*,
 - **Adres** *adresZamieszkania*.
- Publiczne właściwości:
 - **Imie** zwracającą i ustawiającą wartość pola *imie*.
 - **Nazwisko** zwracającą i ustawiającą wartość pola *nazwisko*.
 - **DataUrodzenia** zwracającą wartość pola *dataUrodzenia*.
 - **AdresZamieszkania** zwracającą wartość pola *adresZamieszkania*.
- Publiczne metody:
 - bezargumentowy konstruktor domyślny, w którym należy zainicjalizować pola typów referencyjnych: **dataUrodzenia** oraz **adresZamieszkania** wywołując konstruktor domyślny.
 - konstruktor inicjalizujący wszystkie pola składowe na podstawie argumentów:
Pracownik(string imie, string nazwisko, int dzien, string miesiac, int rok, string ulica, string numerDomu, string miasto)
 - konstruktor kopiujący inicjalizujący wszystkie pola składowe na podstawie argumentu wzorcowego:
Pracownik(Pracownik wzor)
 - **Pracownik Clone()**, zwracającą instancję nowostworzonego obiektu na wzór danego (wywołanie konstruktora kopiującego).

- **override string ToString()** zwracającą łańcuch opisujący dane pracownika w formie: imię nazwisko dzień miesiąc rok ulica numer-domu miasto.
Łańcuch ten można stworzyć w następujący sposób:
String.Format("{0} {1} {2} {3}", imię, nazwisko, dataUrodzenia, adresZamieszkania);
- **virtual string FormatWyjściowy()** zwracającą łańcuch opisujący dane pracownika w formie:
Imię, nazwisko: imię nazwisko
Data urodzenia: dzień miesiąc rok
Adres zamieszkania: ulica numer-domu miasto
- **string DataToString()** zwracającą łańcuch opisujący datę pracownika w formie: dzień miesiąc rok
- **string AdresToString()** zwracającą łańcuch opisujący adres pracownika w formie: ulica numer-domu miasto
- **void OdczytConsole()**, której zadaniem jest wczytanie z klawiatury wszystkich danych dla pracownika.
- **void ZapisConsole()**, której zadaniem jest wypisanie na ekran wszystkich danych pracownika.

Uwaga: klasa **Pracownik** musi być zdefiniowana z dostępem publicznym. W tym celu przed definicją klasy należy umieścić modyfikator **public**.

1.6. Metoda główna Main

W metodzie głównej **Main** klasy **Program** należy stworzyć obiekty typu **Data**, **Adres** oraz **Pracownik** i wywołać poszczególne metody na rzecz tych obiektów.